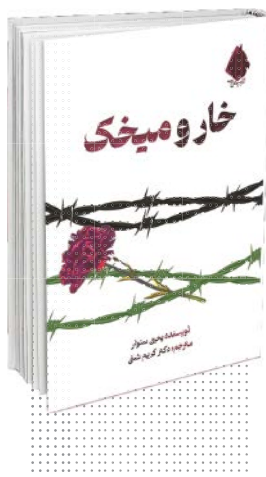

در نشست نقد و بررسی رمان «خار و میخک» مطرح شد؛

امتناع از انتشار ترجمه درباره فلسطین!

متأسفانه برخی

ناشران درجه یک

جریان مقاومت از

انتشار کتاب‌های

ترجمه‌ای در

حوزه فلسطین

استقبال

نمی‌کنند. یکی از

دلایلی که برای این

استقبال نکردن

مطرح می‌کنند،

این است که

می‌گویند ما

نویسنده‌هایی

در ایران داریم

که می‌توانند

درباره فلسطین

بنویسند

فرهنگی کشور ما هنوز نتوانسته‌اند برنامه‌ای منسجم و مؤثر برای تعامل با جبهه مقاومت و جهان عرب در حوزه فرهنگ تدوین کنند. البته بخشی از این مسئولیت بر عهده نهادهای دولتی است، اما بخش خصوصی نیز می‌تواند نقش مهمی ایفا کند. همچنین باید تأکید کرد که استمرار تولیدات در حوزه ادبیات مقاومت، چه در جهان عرب و چه در ایران، یک ضرورت است. امیدوارم با تلاش‌های بیشتر، شاهد تولید آثار ارزشمندتری باشیم تا فرهنگ مقاومت را منتقل کند.

هدف شهید سنوار؛ شناخت دشمن

دهدانی همچنین به مسأله ترجمه این اثر در ایران اشاره کرد و گفت: تأخیر در ترجمه به دلیل تفاوت‌هایی است که میان رویکردهای رسمی و غیررسمی در قبال مسأله فلسطین وجود دارد. در رمان سنوار، علاوه بر تصویرسازی از مجاهدان و مقاومتان، درک و همدلی با کسانی که با اشغالگران همکاری می‌کنند نیز به وضوح دیده می‌شود. این رمان تلاش می‌کند تا شرایط پیچیده و انسانی این افراد را توضیح دهد؛ کسانی که در دنیای تحت اشغال با شرایط سخت زندگی می‌کنند و باید میان مقاومت و همکاری با دشمن یکی را انتخاب کنند.

این فعال فرهنگی با تأکید بر این نکته که سنوار در رمان خود به دنبال ایجاد شناختی عمیق از دشمن است، توضیح داد: این رمان می‌خواهد به مخاطب عبری‌زبان خود نشان دهد اگر جامعه فلسطین در حال مقاومت است، این مقاومت بر اساس هویت تاریخی و فرهنگی آنهاست. سنوار در کتاب خود به خوبی نشان می‌دهد که در دنیای تحت اشغال، راهی جز مقاومت باقی نمی‌ماند و این مقاومت بخشی از هویت مردم فلسطین است. دهدانی به چالش‌های موجود در فضای رسانه‌ای درباره شناخت مقاومت فلسطین اشاره کرد و ادامه داد: تازمانی که ما از وضعیت واقعی فلسطین و مقاومت در این سرزمین آگاه نشویم، نمی‌توانیم تأثیرگذاری واقعی داشته باشیم.

برای داشتن درک دقیق از آنچه در فلسطین و دیگر

مناطق مقاومت، باید سراغ نویسندگانی برویم که در دل این وقایع زیسته‌اند و نه تنها از زاویه تحلیل‌های سطحی، بلکه تجربه‌های واقعی‌شان را روایت کنند؛ نویسندگانی که با مردم این مناطق درگیر بودند و با پیچیدگی‌ها و تضادهای زندگی تحت اشغال آشنا هستند.

امتناع برخی ناشران از انتشار کتاب‌های

ترجمه‌ای درباره فلسطین

بخش پایانی این نشست نیز به سخنان بیک محمدی اختصاص داشت. وی گفت: متأسفانه برخی ناشران درجه یک جریان مقاومت از انتشار کتاب‌های ترجمه‌ای در حوزه

نشست نقد و بررسی رمان خار و میخک نوشته شهید یحیی اسنوار، با حضور امیر بیک محمدی و محمدصادق دهنادی در سرای اهل قلم برگزار شد. رمان خار و میخک با ترجمه کریم شنی از سوی انتشارات نیستان ادب روانه بازار اندیشه ایران شده است.

در روایت فلسطین از اعراب عقب افتاده‌ایم

امیر بیک محمدی، مدیر آژانس ادبی تماس گفت: یکی از مسائل مهم در حوزه فعالیت‌های فرهنگی و روایتگری، انتقال درست و دقیق تاریخ است. تاریخ آن‌طور که روایت شده، به ما رسیده است؛ اما اگر این روایت‌ها توسط خود ما نوشته و بازگو شود، می‌تواند نقشی کلیدی در حرکت‌های جمعی و هدفمند ایفا کند. در دهه‌های گذشته، حداقل در موضوع فلسطین، در روایتگری ضعف جدی نداشتیم. جهان عرب از همان ابتدا

احساس مسئولیت کرد و در این زمینه تولیدات متنوعی ارائه داد اما ما در این جریان ادبی و فرهنگی از آنها عقب ماندیم. یکی از جنبه‌های برجسته این روایت‌ها، خاطرات اسرای فلسطینی است. این خاطرات به صورت دست‌نویس از زندان خارج و توسط بستگان به ناشران منتقل می‌شد تا در قالب کتاب منتشر شود. این روند حتی با وجود فشارها و تهدیدها ادامه داشته است.

بیک محمدی اضافه کرد: ادبیات مقاومت، از منظر جهانی مورد توجه است؛ چرا که به مخاطب نشان می‌دهد چگونه جوامع بشری در مواجهه با چالش‌های بزرگ مثل جنگ و اشغال توانسته‌اند از بحران عبور کنند. مثال‌هایی مانند بازسازی ژاپن پس از جنگ جهانی دوم یا مقاومت فرانسه نشان می‌دهد نحوه عبور از بحران‌ها می‌تواند برای دیگر ملت‌ها هم درس‌هایی داشته باشد. مقاومت فلسطین نیز از این منظر اهمیت دارد؛ جایی که مردمی که از خانه و سرزمین خود آواره شده‌اند، همچنان با انگیزه‌ای عمیق برای بازگشت به وطن و مقابله با تجاوز تلاش می‌کنند.

ادبیات مقاومت؛ فراتر از مرزهای جغرافیایی

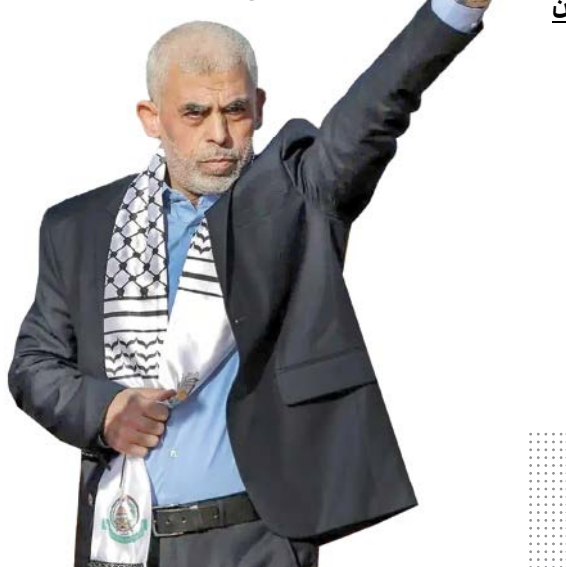
وی همچنین با اشاره به نهادینه شدن فرهنگ مقاومت میان خانواده‌های فلسطینی گفت: فرهنگ مقاومت در میان خانواده‌های فلسطینی به یک ژنتیک فرهنگی تبدیل شده است. این ویژگی، فارغ از مذهب افراد، میان همه فلسطینیان مشترک و نشان‌دهنده عمق و پایداری این فرهنگ است. در کشور ما نیز ادبیات مقاومت، به‌ویژه در دوران دفاع مقدس و سپس در موضوع مدافعان حرم مورد توجه بوده است. استقبال مخاطبان، چه داخلی و چه خارجی از آثاری مانند «سلام بر ابراهیم» نشان می‌دهد ادبیات مقاومت می‌تواند فراتر از مرزهای جغرافیایی اثرگذار باشد. با این حال، نهادهای

فلسطین استقبال نمی‌کنند.

یکی از دلایلی که برای این استقبال نکردن مطرح می‌کنند، این است که می‌گویند ما نویسنده‌هایی در ایران داریم که می‌توانند درباره فلسطین بنویسند و نیازی به روایت‌های غیرفارسی یا غیرایرانی نیست. به این معنا که نویسندگان ایرانی می‌توانند مطالب مربوط به فلسطین را با جست‌وجو در منابع اینترنتی، مقالات و مستندات گردآوری و یک کتاب منتشر کنند. در واقع بر این باورند که نیازی نیست هماهنگی با نویسندگان عرب یا فلسطینی داشته باشیم تا مطلبی بنویسند که ما ترجمه کنیم.

این منتقد افزود: متأسفانه این نگاه باعث شده برخی محتواهای اصلی که توسط نویسندگان فلسطینی یا عرب نوشته شده، مورد بی‌توجهی قرار گیرد. این در حالی است که انتشارات نیستان ادب این پیشنهاد را پذیرفت و با تلاش فراوان، کتابی از این دست را منتشر کرد. هزینه‌های این کار به سختی تأمین شد، اما به هر حال اثر به کتابفروشی‌ها راه پیدا کرد. در مورد انتخاب نام کتاب «خار و میخک» هم به نظر می‌رسد این نام‌گذاری نمادی از سختی‌ها و تنگناهایی است که ملت فلسطین با آن مواجه است و در نهایت به امید پیروزی متصل می‌شود. این تضاد میان سختی‌ها و امید به گشایش، بخشی از ادبیات و نگاه فلسفی این اثر است.

بیک محمدی اضافه کرد: یکی از ویژگی‌های بارز ادبیات مقاومت، روایت از دریچه نگاه نویسنده است. برداشت من این است که ملت فلسطین با مسأله تجاوز و اشغالگری نمی‌تواند کنار بیایند. همه طرح‌هایی که تاکنون توسط جهان عرب یا قدرت‌های بین‌المللی ارائه شده، برای تسکین این اشغالگری بوده، اما هیچ‌یک راه‌حل واقعی نبوده است. این اشغالگری مثل خاری در پیکره ملت فلسطین است که نمی‌توان آن را با شاخه‌گل یا طرح‌های تسکین‌دهنده رفع کرد. در واقع این مسأله نیاز به راه‌حل جدی و اساسی دارد.

شناخت مخاطب اهمیت دارد

دکتر دهنادی: اگر بخواهیم رمان یحیی سنوار را از منظر هدفی که نویسنده در آن زمان داشته، بررسی کنیم، باید بدانیم این اثر نمی‌تواند به‌طور کامل یک اثر ادبی باشد. البته آقای بیک محمدی هم اشاره کردند که اینها اسارت‌نامه‌ها و روایت‌هایی از زندگی در اسارت هستند. اما زبان عبری که سنوار در نوشتن رمان خود انتخاب کرده، زبانی است که در دنیا کمتر استفاده می‌شود و تقریباً یکی از زبان‌های کم‌استفاده در جهان است. هدف اصلی او از نوشتن رمان خار و میخک ایجاد ارتباط و شناخت متقابل با دشمن است. در رسانه‌های جدید، بیش از هر چیز، شناخت مخاطب اهمیت دارد، زیرا برای برقراری ارتباط مؤثر، لازم است فردی که ارتباط برقرار می‌کند، به خوبی مخاطب و دغدغه‌های او را بشناسد. به گفته او یحیی سنوار در رمان خود دقیقاً این تلاش را کرده است. در واقع سنوار با انتخاب زبان عبری و با روایت‌هایی که از زندگی مردم تحت اشغال فلسطین ارائه می‌دهد، می‌خواهد دشمن خود را از درون جامعه‌اش آگاه کند. او در تلاش است مخاطب عبری‌زبان خود را متوجه سازد که نسل جدید فلسطینی‌ها هرچند از تاریخ گذشته فلسطین بی‌خبر باشند، اما همچنان به مقاومت ادامه می‌دهند.